

Zápisnica z Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti Slovenska konaného 26.11.2020

Miesto konania:

Dištančnou formou cez aplikáciu zoom

Prítomní:

akademičky a akademici UčSS (40)

asistentka UčSS

(podľa prezenčnej listiny)

Program Valného zhromaždenia UčSS

1. Úvodný príhovor predsedu UčSS
2. Správa o činnosti UčSS v roku 2020
3. Ako môžeme pomôcť vede, výskumu a vzdelávaniu počas pandémie a ako môžeme pomôcť Slovensku?
4. Rôzne
 - a. rubrika na podporu vedy, výskumu a vzdelávania na portáli Aktuality.sk
 - b. otázka volieb nových členov UčSS v čase pretrvávajúcej pandémie COVID-19
 - c. možnosť usporiadania Slávnostnej večere UčSS začiatkom roka 2021
5. Záver

1. Úvodný príhovor predsedu UčSS

Rokovanie otvoril predseda UčSS Prof. P. Moczo. Uviedol, že niektoré schôdze ku parciálnym problémom je možné v budúcnosti plánovať dištančnou formou, čo by odstránilo problém stretnúť sa na jednom mieste a v jednom čase. Oboznámil Valné zhromaždenie s programom, ktorý navrhla Rada UčSS. Členovia UčSS nemali k programu pripomienky. V úvodnom príhovore Prof. Moczo pripomenul, že Prezidentka SR Zuzana Čaputová 2. januára 2020 vyznamenala 20 osobností pri príležitosti 27. výročia vzniku SR, medzi ktorými boli aj členovia UčSS Prof. S. Pastoreková (Rad Ľudovíta Štúra II. triedy) a Prof. P. Zajaca (Rad Ľudovíta Štúra I. triedy).

2. Správa o činnosti UčSS v roku 2020

Prof. Moczo zhrnul činnosť UčSS od posledného Valného zhromaždenia nasledovne:

- Činnosť UčSS bola značne zameraná na otázky spojené s pandemiou Covid-19. Členovia UčSS boli pozývaní do rôznych médií (napr. TA3, SRo, Aktuality.sk), kde sa vyjadrovali k rôznym aspektom pandémie.
- Členovia UčSS sa aktívne vyjadrovali v médiách k otázkam vedy, výskumu a vzdelávania. Z týchto príspevkov je možné selektovať rozhovor predsedu UčSS pre ATP Journal na tému vedy, výskumu a vzdelávania, zverejnenie Výročného príhovoru predsedu UčSS, vyjadrenia k Programovému vyhláseniu vlády, Výzvu 10 vedcov: desatoro pre lepšiu budúcnosť výskumu a vzdelávania na Slovensku, Stanovisko k dokumentu Moderné a úspešné Slovensko, Stanovisko na podporu pracovníkov kultúry a umenia v období pandémie, vyjadrenia k prvým 100 dňom ministra školstva, k plagiátorstvu, k otázkam vedy a výskumu na Slovensku po pandémii Covid-19.
- Za významné je potrebné pokladať spoločné relácie predsedu UčSS a Štátneho tajomníka MŠVVaŠ Ľ. Paulisa v TA3 (Téma dňa) a v STV (Večera s Havranom).

- Predseda UčSS vyzval členov UčSS, aby vo svojich príspevkoch pre médiá uvádzali aj príslušnosť k UčSS.
- Bola vytvorená Pracovná skupina z členov UčSS, vedená Doc. F. Gömörym, ktorá pripravila Návrh postupu hodnotenia projektov všeobecnej výzvy APVV. Tento návrh bol schválený Radou UčSS a zaslaný štátnemu tajomníkovi MŠVVaŠ, predsedovi Predsedníctva APVV a riaditeľovi APVV.
- Štátny tajomník MŠVVaŠ Ľ. Paulis zriadil 12-člennú Pracovnú skupinu pre prípravu hodnotenia výsledkov výskumu, v ktorej sú piati členovia UčSS.
- UčSS sa zásadným spôsobom podieľala na 3. ročníku podujatia Falling Walls Lab Slovakia, kde Prof. P. Moczo bol predsedom, Prof. V. Bužek bol predsedom poroty a Prof. S. Pastoreková bola členkou poroty
- Bol zdôraznený význam webovej stránky UčSS, na ktorej bolo zverejnených 33 aktualít, 35 príspevkov v rubrike Veda a výskum, pričom sa zaznamenalo viac ako 33 000 pageviews. Napriek týmto vysokým výstupom, predseda UčSS uviedol, že potenciál je vyšší a vyzval členov UčSS o zvýšenú aktivitu v zmysle štatútu UčSS, a že webstránka Pracovnej skupiny vykazuje vysoký záujem.

3. Ako môžeme pomôcť vede, výskumu a vzdelávaniu počas pandémie a ako môžeme pomôcť Slovensku?

Prof. Moczo uviedol diskusiu k tomuto bodu s cieľom špecifikovať možné témy, do ktorých by členovia UčSS mohli vstúpiť (okrem tých, ktoré sú uvedené v bode 2). Dr. I. Lacík otvoril otázku pripravenosti Slovenska na efektívne využitie zdrojov v rámci návrhu aktualizovanej Stratégie inteligentnej špecializácie na roky 2021 – 2027. Doc. F. Gömöry uviedol, že tieto programy sú pre súkromný sektor. Dr. V. Baláž ozrejmil, že tieto programy sú aj pre verejný sektor. Prof. Š. Luby poďakoval UčSS za aktivity v období pandémie, pričom je možnosť zapojenia sa aj iných vedných disciplín, napr. psychológia, umelá inteligencia, životné prostredie, literatúra. Predseda UčSS bude komunikovať s členmi UčSS z týchto vedných oblastí. Vyzval členov UčSS, aby boli v tomto zmysle aktívni.

4. Rôzne

a. rubrika na podporu vedy, výskumu a vzdelávania na portáli Aktuality.sk

Predseda UčSS uviedol, že spolu so šéfredaktorom Aktuality.sk inicializovali možnosť vzniku rubriky na podporu vedy, výskumu a vzdelávania, ktorá by nemala byť bežnou popularizáciou vedy, ktorej je dosť a ktorá nemá vždy efektívny účinok, ale by mala spĺňať zásadné ciele: (1) dosiahnuť, aby si ľudia (politici, manažéri, široká verejnosť) uvedomili, že veda (poznávanie), excelentný výskum a kvalitné vzdelávanie sú nevyhnutnou podmienkou pre rozumný rozvoj spoločnosti, národa a štátu a pre ich prežitie, (2) dosiahnuť, aby mali mladí ľudia záujem o vedu a výskum na Slovensku, (3) predstaviť excelentnú slovenskú vedu a excelentných slovenských vedcov, (4) informovať a vysvetliť čo vieme, že nevieme a ako môže každý nový zásadný poznatok zvýšiť počet nezodpovedaných otázok a aké sú zásadné výzvy pre poznávanie. Zatiaľ je k dispozícii 26 príspevkov, pričom cieľom je balík 50 príspevkov, aby ich bolo raz za týždeň zverejňovať. Členstvo v UčSS nie je podmienkou pre autorstvo príspevku.

b. otázka volieb nových členov UčSS v čase pretrvávajúcej pandémie COVID-19

Voľby nových členov sa konajú vo frekvencii dvoch rokov. V prípade pretrvávania pandémie Covid-19 bude budúci rok možnosť zorganizovať voľby dištančnou formou.

c. možnosť usporiadania Slávnostnej večere UčSS začiatkom roka 2021

Keďže vzhľadom na pandemickú situáciu nie je možné organizovať Výročnú večeru v roku 2020, možno uvažovať o slávnostnej večeri v r. 2021, ak to pandemická situácia dovoľí.

d. všeobecná diskusia

Doc. F. Gömöry vyslovil otázku, či UčSS zaujme stanovisko k vytvoreniu nového združenia rektorov VŠ. Po diskusii sa členovia UčSS rozhodli že by bolo predčasné sa vyjadrovať, nakoľko nie je zatiaľ zrejmé smerovanie tohto združenia.

5. Uznesenie Valného zhromaždenia UčSS

Valné zhromaždenie UčSS berie na vedomie informáciu predsedu UčSS o činnosti UčSS za rok 2020.

Zapísal:

Ing. Igor Lacík, DrSc., člen Rady UčSS

Schválil:

prof. RNDr. Peter Moczo, DrSc., predseda UčSS

V Bratislave, 1.12.2020